

Ο ΑΓΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Νεανική Περιοδική Έκδοση. Αριθ. φύλλου 116, Έτος 11ο, Ιούλιος-Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2005

Δεκαπενταύγουστος

Ξερχόμενος ο «κοπιών και πεφορτισμένος» οδοιπόρος των εποχών του χρόνου, από τις πυρίκαυστες μέρες του καλοκαιριού και βαδίζοντας προς τις ηπιότερες του φθινοπώρου, αναλογίζεται την παρήγορη συντροφιά που κράτησαν στην αδυναμία του οι παρακλήσεις του Δεκαπενταύγουστου, επικαλούμενες την πανίσχυρη προστασία της Παναγίας μας.

Ελπίδα ανέλπιστη, ανακούφιση απροσδόκητη, σωτήρια έλλαμψη είναι για τον εμπесόντα εις τους ληστές των περιστάσεων άνθρωπο η ανακάλυψη του στοργικού και πανίσχυρου προσώπου της Μητέρας του Χριστού μας, που υπόσχεται τα πάντα να διορθώσει με τις πολύτιμες προς τον Υιό της μεσιτείες.

Ακοίμητος φρουρός παρίσταται η Θεοτόκος όλο το Δεκαπενταύγουστο του πειρασμικού θέρους, αλλά και σ' όλους τους δεκαπενταύγουστους της ευάλωτης ζωής μας, και δεν ησυχάζει μέχρι να μας ιδεί πορευομένους εν ασφαλεία την οδό του Υιού της.

Πως να μην αγαπήσουμε το Πανάγιο αυτό πρόσωπο, που και μόνο η θύμισή και η σκέψη του γεννά στις ψυχές μας την ελπίδα, την αισιοδοξία την παρηγοριά και το θάρρος σε κάθε κίνδυνο, θλίψη και ανημποριά!

Πως να μην αγαπήσουμε την Μητέρα του Χριστού μας, δική μας στοργική αντίληψη και πρέσβειρα, πάντα μεσιτεύουσα στον φιλόανθρωπο Υιό της υπέρ της ειρήνης και των δικαίων αιτημάτων, πάντων των καταφευγόντων εν πίστει «τη κραταιά της χειρί».

(Συνέχεια στη σελ. 2)

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΝΩΝΕΙ

Κάθε μέρα, κάθε ώρα και στιγμή και προπαντός κάθε φορά που τιμάμε το Σταυρό ή τα θαύματά Του, μάς δίδεται η ευκαιρία να κοινωνήσουμε με το Σωτήρα Θεάνθρωπο και να δροσίσουμε την κουρασμένη, ταλαιπωρημένη και αναστατωμένη ψυχή μας με τα δροσερά νάματα της πίστεως, της αγάπης, της ειρήνης και της ενότητας, τα οποία αενάως ρέουν από το Σταυρό του Κυρίου.

Πράγματι, ο Σταυρός, η σταύρωση δηλ. του Κυρίου, χάρισε στον άνθρωπο τη σωτηρία, τη ζωή και την Ανάσταση ακριβώς με την ένωση, η οποία αδιαλείπτως υπήρχε μέσα στο Χριστό μας, μεταξύ Αυτού και του Πατέρα Του και ταυτοχρόνως με όλο το ανθρώπινο γένος. Την ένωση αυτή, τελικά, δεν θέλησε να την διαταράξει ούτε το θέλημα της ανθρωπίνης φύσεώς Του, το οποίο προς στιγμήν ζήτησε από το σπλαχνικό Πατέρα ν' απαλλάξει τον Θεάνθρωπο Υιό Του από την μαρτυρική θυσία. Με εκείνο, όμως, το υπερφυσικό και αγιότατο «ούχ' ως εγώ θέλω, άλλ' ως σύ» (Ματθ. κστ' 39), διατηρήθηκε αλώβητη η ενότητα της ανθρωπίνης με τη θεία φύση και με εκείνο το αγαπητικό «πάτερ ἄφες αὐτοῖς. οὐ γὰρ οἶδασι τι ποιούσιν» (Λουκ. κγ' 34) εξασφαλίστηκε μια για πάντα η ενότητα του Εσταυρωμένου Σωτήρος με τους θείοντες τη σωτηρία ανθρώπους.

Έτσι, λοιπόν, χαρίζεται διηκενός στους ανθρώπους η σωτηρία, η ζωή και η αιώνια Βασιλεία, γιατί κάθε τι κτιστό που ενώνεται με το άκτιστο ή μάλλον με το κτιστικό, ξανακτιάζεται, αγιάζεται, σώζεται, αιωνιοποιείται, θεώνεται.

(Συνέχεια στη σελ. 3)

Πατρο-Κοσμάς ο Αιτωλός Ο Άγιος των Σκλάβων

Του Νίκου Ι. Κωστάρα

Στις 24 Αυγούστου τιμάται η μνήμη του Πατρο-Κοσμά του Αιτωλού, Μεγάλου Διδάχου του Δούλου Γένους. Ημέρα του μαρτυρικού θανάτου του. Άνθρωποι του Κουρτ Πασά του Βερατίου τον συνέλαβαν και τον οδήγησαν στο χωριό Μουγιαλί της Βορείου Ηπείρου και εκεί στις 24 Αυγούστου 1779, χωρίς να δικάσθει, τον απαγχόνισαν. Έπειτα οι δήμιοι πήραν το λείψανό του, του έδεσαν μια μεγάλη πέτρα στο λαιμό και τον έριξαν στον ποταμό Άγο, για να μην το

βρουν οι χριστιανοί. Όμως μετά από τρεις ημέρες βρήκε το λείψανό του ένας ευσεβής ιερομόναχος, ο Μάρκος, και το έθαψε στο χωριό Κολικόντασι Μπερατίου μετά από νεκρώσιμη ακολουθία σε μια εκκλησία αφιερωμένη στη Θεοτόκο.

Με δόλο οδήγησαν τον Πατρο-Κοσμά στο μαρτύριο. Σαν δεύτερος Ιούδας ο Κουρτ Πασάς δέχτηκε να θανατώσει τον Άγιο για 20.000 γρόσια από τους Εβραίους, που τους ενοχλούσε με τα διδάγματα και την παρουσία του.

Ο Πατρο-Κοσμάς γεννήθηκε το 1714 στο χωριό Μεγάλο Δέντρο της Τριχωνίδας της Αιτωλίας. Το κοσμικό του όνομα ήταν Κώστας Ανυφαντής ή Δημητρίου ή Εσωχωρίτης, γιος του

υφαντή Νικολάου από το Απόκουρο της Αιτωλίας. Το 1759 πηγαίνει στο Άγιον Όρος και συμπληρώνει την εγκύκλιο μόρφωσή του στην Αθωνιάδα Σχολή. Εκάρη μοναχός στην Μονή Φιλοθέου, χειροτονήθηκε διάκονος και έπειτα πρεσβύτερος και έλαβε το όνομα Κοσμάς.

Στην Αθωνιάδα Σχολή παρακολούθησε ανώτερα μαθήματα θεολογίας, φιλοσοφίας και πήρε γνώσεις ιατρικής και αστρονομίας από τους διάσημους δασκάλους Ευγένιο Βούλγαρη, Παναγιώτη Παλαμά και Νεόφυτο Καυσοκαλυβίτη.

Το 1760 μεταβαίνει στην Κωνσταντινούπολη με άδεια του Πατριάρχη Σεραφείμ Β' (1757-1761) και αρχί-

(Συνέχεια στη σελ. 2)

Δεκαπενταύγουστος

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Άλλο παρόμοιο σε παρρησία πρόσωπο δεν έχουμε οι αμαρτωλοί προς τον Θεό, ώστε να μπορούμε να υπερβαίνουμε, οι αδύναμοι, τις εκάστοτε παρουσιαζόμενες, ανυπέρβλητες οδυνηρές του βίου περιστάσεις. Την γέφυρα αυτή διαβαίνοντας οι πάντες περνούμε στη αντίπερα όχθη της Σωτηρίας!

Και ειδικά σήμερα, τι να ειπούμε; Πόσο περισσότερο αναγκαίο καθίσταται το πρόσωπο της Παναγίας μας, με το σφοδρό και ύπουλο πόλεμο που δέχεται η ορθόδοξη πίστη; Πως να φυλαχθούμε από τα αθόρυβα καταγιστικά πυρά που δεχόμαστε οι στερημένοι πνευματικής πείρας πιστοί και αγνοούντες τις εξελιγμένες σύγχρονες εχθρικές επινοήσεις που αποβλέπουν στο να απονευρώσουν και να «νερουλιάσουν» κάθε ικμάδα αληθινής ζωής, άλλοτε σκαιά και βίαια προσβάλλοντας και άλλοτε δελεαστικά και προκλητικά.

Ας είναι δοξασμένη η Μητρική της εύνοια που αγρυπνεί, για να γλιτώσει εκ τοσούτων κινδύνων τους επιθυμούντες να διατηρηθούν εν Χριστώ «ζωντανοί».

Θα πρέπει να μακαρίσουμε σήμερα εκείνους τους πιστούς που έχουν αντιληφθεί το μέγεθος και την ποικιλία των πολεμικών μηχανών, που έχουν στημένες οι καλούμενες «νεοεποχικές δυνάμεις», για να σπείρουν την σύγχυση, την ηττοπάθεια και την αμηχανία. Για να νεκρώσουν ψυχές σβήνοντας απ' την μνήμη μας, με πονηρές μεθοδεύσεις, τα πανίσχυρα πρόσωπα του Χριστού και των Αγίων μας, ώστε οι στρατευόμενες των πιστών δυνάμεις ν' αποκοπούν των άνωθεν ενισχύσεων! Για να κλείσουν εκείνα τα παράθυρα και οι πόρτες που τροφοδοτούν τον «οίκον» μας με φως και να μας στερήσουν την αναγκαία για το σήμερα αλλά και για το αύριο μελλοντική αιώνια χαρά!

Τέτοια λόγια και εικόνες μπορεί βέβαια να μοιάζουν με κινδυνολογία και υπερβολές για εδραιωμένους πιστούς, όμως αν δεν νοιαζόμαστε αποκλειστικά για την σωτηρία του εαυτού μας, ας αναρωτηθούμε τι γίνεται με τα παιδιά μας, με τα εγγόνια μας που μεγαλώνουν μέσα σ' αυτό το «νεοεποχικό περιβάλλον», καθώς και ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων αγνοούντων τον αόρατο αυτό πόλεμο, ενώ ο Πολυεύσπλαχνος Θεός «θέλει πάντας σωθῆναι και εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν».

Τι γίνεται με τους νέους και τα παιδιά μας, όταν μεγαλώνοντας κάποια ώρα, σκληρά προβληματίζονται;

Ποιας «Μακρυνης» Μητέρας, που λέει ο Οδυσσεύς Ελύτης, την πόρτα θα χτυπήσουν, για να γίνει «κοντινή» και να τους λευτερώσει από το θανατηφόρο αδιέξοδο; Που ν' αφήσουν η σύγχυση και η αμφισβήτηση, που τις σπέρνουν τώρα ανενόχλητες οι αρνητικές δυνάμεις της «προόδου» και της σύγχρονης μεγαλοσύνης!!

Ποιον Χριστόν θα καλέσουν σε βοήθεια σίγουροι για την Θεότητά Του, θολωμένοι απ' αυτό το συγκρητιστικό πανηγύρι, όπου εξομοιώνεται η αλήθεια του Σταυρού με όλα τα ανθρώπινα σκευάσματα που τολμούν να τοποθετούνται δίπλα της;

Ποιος απ' όλους θα σώσει τον αυριανό άνθρωπο, κατόπιν της επίμονης αυτής και σκόπιμης συσκότισης της αλήθειας; Ο Βούδας, ο Μωάμεθ, ο Μωϋσής, ο Πάπας, ο Δαλάι Λάμα, οι Γκουρού ή κάποιοι κοσμικοποιημένος «Χριστός», εξομοιωμένος με τα φτωχοπλάσματά του;

Ποιος μπορεί να φανταστεί το ζόφο τέτοιων ημερών, χωρίς σοβαρά να προβληματιστεί και με κάθε τρόπο ν' αναζητήσει διέξοδο από ένα τέτοιο ασφυκτικό ενδεχόμενο;

Και αφού ήδη βλέπουμε τα πρώτα νέφη της νεοεποχικής αυτής καταιγίδας να σκιάζουν τον διαυγή ουρανό της Ορθοδοξίας, συρόμενα από τον άνεμο της «Παγκοσμιοποίησης», γιατί δεν στρεφόμεθα με ιδιαίτερη θέρμη προς την Θεοτόκο έχοντας κατά νουν όχι μόνο την καθάρια και αιεπάρθενο αγνότητά της, αλλά και την δεδηλωμένη αποστραφική της προς κάθε αυταρχική, τυραννική, δεσποτική συμπεριφορά, απ' τις οποίες κατεξοχήν σήμερα μαστίζεται ο κόσμος, ώστε να εντοπίσουμε καίρια το σημερινό κακό, παρά αποφεύγουμε συστηματικά ν' αγγίζουμε τις ουσιαστικές αιτίες της σημερινής κακοδαιμονίας;

Είναι σίγουρο ότι Εκείνη που είπε ψάλλοντας εν αγαλλίασει: «*Εποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν. Καθέϊλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνεπλήσεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτούντας ἐξάπέστειλε κενούς*». Αυτή που ἐψέλλισε τους λυτρωτικούς αυτούς στίχους, ασφαλώς περιμένει ν' ακούσει από εμάς δεομένους ότι διαφωνούμε από καρδιάς με τα άνομα έργα της ἐπαρσης, για να μεσιτεύσει το έλεος του Υιού της.

Γ. Σ. Γκεζερλής

Υπεύθυνος ύλης φυλλαδίου
Γεώργιος Σ. Γκεζερλής
Διεύθ: Σκρά 2 Μαρούσι, Τ.Κ.: 15124
Τηλ: 210 6195766,
E-mail: vgezer@cc.uoa.gr

Πατρο-Κοσμάς ο Αἰτωλός Ο Άγιος των Σκλάβων

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Ξει τις περιοδείες του στη Ηπειρωτική Ελλάδα, στα Αιγαιοπελαγίτικα νησιά και τα Επτάνησα.

Τα σύνεργά του ήταν δύο: Ένας ξύλινος Σταυρός, πρόσχειρα φτιαγμένος, σημάδι της αγωνιστικότητάς του, και ένα σκαμνί, για να είναι πιο ψηλά και να ακούγεται από όλους.

«Υπήρξε ο μεγαλύτερος αναγεννητής της Τουρκοκρατίας και ο κατ' εξοχήν Άγιος της Κλεφτουριάς, που με το σπαθί του μας έδωσε την Λευτεριά» (Φάνης Μιχαλόπουλος).

Με την ζωή και την δράση του ετοίμασε την Επανάσταση για το «ποθούμενον» -όπως έλεγε παραβολικά και την δημιουργία της Νέας Ελλάδας. Σε μια δύσκολη περίοδο για το Γένος εμφανίζεται πρωτοπόρος στον ορίζοντα των κοινωνικών αναγεννητών του ελληνισμού.

Αυτός ο Εθνεγέρτης καλόγηρος, αυτή η αδάμαστη ψυχή, γύρισε όλη τη σκλαβωμένη Ελλάδα και κυρίως την Ήπειρο και απέτρεψε τον εξισλαμισμό. Ήταν αυτός ο θεματοφύλακας της γλώσσας μας. Ο Μεγάλος Διδάχος του Δούλου Γένους και Πρωτοπόρος Αναγεννητής.

Ο Πατρο-Κοσμάς πίστευε πως η Παιδεία ήταν η μόνη και ικανή να αφυπνίσει το Γένος. Έκτιζε συνεχώς σχολεία και κήρυττε: «Να σπουδάσετε τα παιδιά σας να μαθαίνουν Ελληνικά, διότι και η Εκκλησία μας είναι εις την Ελληνικήν και το Γένος μας είναι Ελληνικόν». Γενικά το κήρυγμά του ήταν ένα κήρυγμα αγάπης, ανθρωπιάς, δικαιοσύνης και ομόνοιας.

Γνήσια και υψηλή ήταν η αποστολή του: Ελευθερία του πνεύματος από τα δεσμά της αμάθειας και ελευθερία από τα δεσμά της τυραννίας. Έπεσε για την θρησκεία και την Πατρίδα. Θυσιάστηκε για την ηθική ανύψωση του λαού και την αναγέννησή του.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινουπόλεως εις πράξη του στις 20 Ιουλίου 1961 τον ανακήρυξε Άγιο. Μόνον η Εκκλησία τον τιμά ως μάρτυρα και αγωνιστή της πίστεως και της πατρίδας, η Πολιτεία όχι. Δεν είδαμε ποτέ «Διδαχές» του σε κάποιο σχολικό βιβλίο, ούτε καμιά τιμητική εκδήλωση για την μνήμη του. Κι όμως, ο θρύλος του εξακολουθεί να γεμίζει ολόκληρη την Ελλάδα. «Βάθρα χρυσά στήνει ο λαός και δεν αλησιμονάει...».

Στη συνείδηση του λαού μας η μορφή του συνδέθηκε με την ενσάρκωση του εθνικού οράματος.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΝΩΝΕΙ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Να γιατί η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά τη σταύρωση του Κυρίου όχι ως πένθιμο γεγονός αλλά ως θρίαμβο της αγάπης, της εσώτητος, της σωτηρίας και, προ πάντων, ως αιτία της Αναστάσεως. Από το Σταυρό πηγάζει η Ανάσταση. Ο Σταυρός, δηλ. η αγάπη και ένωση με τον Θεό και τους ανθρώπους, είναι η Ανάσταση, ενώ ο χωρισμός από Θεό και από ανθρώπους είναι θάνατος.

Επομένως, όπου υπάρχει πίστη, ζωή και πολιτεία Χριστού, δηλ. ζωής σταυρούς, εκεί υπάρχει ειρήνη, ομόνοια, αγάπη και σωτηρία σε πρόσωπα, σε οικογένειες, σε φιλικές συντροφίες, σε γειτονιές, σε πόλεις και χωριά, σε λαούς και έθνη. Αντίθετα, όπου δεν υπάρχει ζωή Χριστού, ζωή σταυρούς, εκεί υπάρχουν έριδες, φιλονικίες, αλληλοεκμεταλλεύσεις ανθρώπων και λαών, διενέξεις, διαμάχες, πόλεμοι και καταστροφές.

Καταλαβαίνει κανείς, επομένως, από τη συμπεριφορά και τα λεγόμενα του καθενός ποιο πρόσωπο, ποια ομάδα ή ποιος λαός έχουν Θεό τους το Χριστό ή έχουν θεοποιήσει το «εγώ» τους, το ατομικό τους συμφέρον και πράττουν τα θελήματα των δήθεν προστατών τους. Φράσεις όπως «Ξέρεις ποιος είμαι εγώ», «έτσι θέλω», «έτσι μ' αρέσει», «αυτό που σου λέω εγώ», «μου κάνει κέφι», «σας πάω», «εγώ ενδιαφέρομαι για σας», «βασιστείτε πάνω μου» και λοιπά, φανερώνουν την υπέρμετρη λατρεία του «εγώ» μας. Χειρότερο, βεβαίως, είναι να επιδιώκει κανείς την επικράτηση του «εγώ» του πάνω στους άλλους, χωρίς καν να το δείχνει, όπως πράττουν οι απατεώνες και πολλοί πολιτικοί.

Όλα αυτά, βεβαίως, συμβαίνουν επειδή δεν υπάρχει πνεύμα αγάπης και ενότητας Χριστού και επειδή περιφρονείται η προτροπή του αποστόλου Πέτρου: «*Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενωῶς, ἀναγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζώντος Θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα*» (Α' Πέτρ. α' 22-23).

Βεβαίως, ο Σταυρός του Κυρίου αντικειμενικώς ενώνει, σώζει, αγιάζει, θεοποιεί το ανθρώπινο γένος. Απαιτείται, όμως, και το σταύρωμα του εαυτού μας, δηλαδή η τισάθειση του «εγώ» μας, η εκκοπή του οικείου θελήματος, όπως λένε οι Πατέρες, εκείνου του θελήματός μας που αντιστρατεύεται προς το θείο θέλημα και εμποδίζει την ωφέλεια των άλλων ανθρώπων.

Χρειάζεται δηλ. η συσταύρωσή μας με το Χριστό, ώστε να ρεύσει μέσα μας το σωτήριο ενωτικό αίμα Του και να μας ενοποιήσει με Θεό και με ανθρώπους.

Πρακτικώς αυτό επιτυγχάνεται, εάν, κάθε φορά, πριν σκεφτούμε ή πούμε ή κάνουμε κάτι, εξετάζουμε, εάν αυτό που θέλουμε να πούμε ή να κάνουμε, είναι σύμφωνο με το θέλημα του Θεού και ωφελεί ή τουλάχιστο δε βλάπτει τους άλλους ανθρώπους, ούτε και τον εαυτό μας. Γιατί κάθε κακό που κάνουμε προς τον εαυτό μας, είναι σαν να το κάνουμε στον ίδιο το Χριστό, αφού το σώμα μας είναι σώμα Του ή σαν να το κάνουμε στους συνανθρώπους μας, των οποίων είμαστε μέλη, όπως κι εκείνοι δικά μας: «*εάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶ, ψευδῆς ἐστίν. ὁ γὰρ μὴ ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν ὃν εἶδρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐκ εἶδρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν;*» (Α' Ιωαν. δ' 20).

Ένας δηλ. που καπνίζει, που χαρτοπαίζει, που βλαστημάει, που ασχημονεί, που μεθάει, που αφήνει τον εαυτό του να γίνεται θύμα στις διάφορες εξαρτήσεις (από ουσίες, ιδεολογίες, κόμματα, αιρέσεις, γόητες και πλάνητες κ.λπ.), δε βλάπτει μόνον τον εαυτό του αλλά και την οικογένειά του, τους φίλους του, την εργασία του, το χωριό του, το έθνος του, όλη την ανθρωπότητα, γιατί στερεί το κοινωνικό σύνολο από τη θετική του προσφορά και ξοδεύει τα κοινά χρήματα.

Ὡς σώμα, λοιπόν, Χριστού και ως μέλη του συνόλου οφείλουμε, ανά πάσα στιγμή, να δίνουμε μαρτυρία της ζωής και πολιτείας του Χριστού, εάν πράγματι επιθυμούμε να έχουμε ελπίδα σωτηρίας. «*Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε. καὶ ἡμεῖς ὀφειλομέν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι*» (Α' Ιωαν. γ' 16). Διότι, χωρίς τη σταυρωσιδὴ ζωὴ και πολιτεία μας, τη συμμόρφωσή μας δηλ. προς το σωτήριο θέλημα του Θεού και την αγαπητικὴ μας συμπεριφορά προς τους άλλους ανθρώπους, διασπάται η ενότητα και δεν συντελείται η σωτηρία.

Επομένως, για να δούμε ως έθνος, ως κοινότητα, ως οικογένεια και ως πρόσωπα καλύτερες ημέρες και να έχουμε ελπίδα σωτηρίας, οφείλουμε επιτέλους να ζήσουμε τη ζωὴ και πολιτεία του Σταυρού, να προσπαθούμε δηλ. να κάνουμε όχι ό,τι μας αρέσει, ούτε ό,τι αρέσει στους άλλους, οποιοδήποτε κι εάν είναι αυτοί, αλλά να κάνουμε αυτό που θέλει ο σωτήρας μας Χριστός, έστω κι εάν αυτό μας πονάει, όσο πονάει ένας Σταυρός, αφού ξέρουμε εκ των προτέρων ότι μέσα από τον πόνο αυτού του Σταυρού, μέσα από το Σταυρό εξασφαλίζεται η ενότητα και η σωτηρία μας.

(Από το βιβλίο του Θεολόγου – Κοινωνιολόγου Βασ. Γ. Τσούπρα, «Σταυρός-Ζωή-Ανάσταση», εκδ. Λυχνία, Αθήνα 2002).

Η ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

«*Σκότος ἐγένετο ἐφ' ὄλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης τοῦ ἡλίου ἐκλίποντος*» (Λουκ. κ' 44).

Ασυνήθιστα μεγάλες φυσικές καταστροφές γίνονται τον τελευταίο καιρό στον πλανήτη μας και όσο κι αν κάποιοι επιστήμονες προσπαθούν να δικαιολογήσουν τις αιτίες που τις προκαλούν, για να καθησυχάσουν τις ανησυχίες μας, η κατά διαστήματα επανάληψή τους, κάπως θορυβωδώς μας χτυπάει την πόρτα!

Δεν προλάβουμε να ξεχάσουμε την τρομακτικὴ συμφορά της νοτιοανατολικῆς Ασίας (τσουνάμι) και νέο ακραίο φυσικό πλήγμα σάρωσε παράκτιες πολιτείες της Β. Αμερικῆς στον Κόλπο του Μεξικού!

Όταν τέτοιου μεγέθους φυσικά καταστροφικά φαινόμενα, όπως και ένα πλήθος άλλων λιγότερο έντονων, απ' αυτά που συμβαίνουν τα τελευταία χρόνια, συμπίπτουν χρονικά με σφαγές και πολέμους, εξουθένωση των αδύναμων και πτωχοτέρων πληθυσμών και κοινωνικών ομάδων, ανηθικότητα και εξοργιστική εκμετάλλευση των εργαζομένων, τότε οι συμπτώσεις αυτές δεν μπορούν να χαρακτηριστούν σαν τυχαίες, αλλά σαν ηχηρές κραυγές διαμαρτυρίας της φύσης κατά τον λόγο του Κυρίου ἡμῶν Ιησού Χριστού: «*Εάν οἱ σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκραξούναι*» (Λουκ. ι' 40). Εάν, δηλαδή, οι θεατές παρόμοιων συγκλονιστικῶν θεαμάτων παραμείνουν ψυχροί και ανέκφραστοι, η φύση θα διαμαρτυρηθεί.

Και βέβαια, μπορεί κάποιοι αντιλέγοντες στα παραπάνω να ρωτούν: «πως ο Θεός παραχωρεί να χάνονται χιλιάδες ζωές από φυσικές καταστροφές, για να διορθώσει κάποιους άδικους, που μερικές φορές, ίσως, μικρότερες ζημιές προξενούν;

Παίρνει ζωές με τον βιολογικό θάνατο, για να νουθετήσει τους άδικους και τους αδιάφορους θεατές των, ώστε να φυλαχθούν από τον πνευματικό και αιώνιο θάνατο.

Εν μέσω αιώνας δημοκρατικῶν διαδικασιῶν, ποιες ψήφοι εμπόδισαν ανθρωποσφαγές, αρπαγές, ανηθικότητες, ταπεινώσεις και εξευτελισμούς αδύναμων ανθρώπων, εμπαιγμούς, κατατρεγμούς και «θεμιτές» εξαθλιώσεις; Τέτοια κενά έρχονται να επιστημάνουν κάποια ώρα μετά από μακροχρόνια σιγή οι «φυσικές διαμαρτυρίες». Τέτοια κενά που δεν μπορούν να τα καλύψουν οι υποκριτικές γονυκλισίες.

Γ. Σ. Γ.

Η ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ

Ο Χριστός ήταν ο πρώτος που μίλησε για την ταπεινώση μέσα στην Ορθόδοξη πίστη και ο Ευαγγελιστής Λουκάς μας μεταφέρει τη διδαχή αυτή του Ιησού στο 14ο κεφάλαιο ως εξής: «Ελεγε δε προς τους καλεσμένους εις το τραπέζι παραβολήν, δια της οποίας τους εδίδασκε την ταπεινοφροσύνην, επειδή παρετήρησε πόσον εξήτουν και εδιάλεγαν τας πρώτας θέσεις εις το τραπέζι. Και τους είπε: Όταν προσκληθείς από κάποιον εις γάμους, μη καθίσεις μόνος σου εις πρώτην θέσιν, μήπως άλλος ανώτερος κατά την κοινωνικήν θέσιν και αξίαν από σε είναι προσκαλεσμένος από αυτόν που σε εκάλεσε. Και θα έλθει τότε αυτός που εκάλεσε και σε και αυτόν και θα σου πει: Κάνε θέσιν και δώσε τόπον εις αυτόν. Και θα αρχίσεις τότε με εντροπή να αναζητήσθαι θέσιν και επειδή εν τω μεταξύ οι άλλοι έχουν καθίσει και κανείς από αυτούς δεν θα σου παραχωρήσει την θέσιν του, θα αναγκαστείς τότε να καταλάβεις την τελευταίαν θέσιν εις το τραπέζι. Αλλ όταν προσκληθείς, πήγαινε και κάθισε εις την τελευταίαν θέσιν, ώστε όταν έλθει αυτός που σε έχει καλέσει, να σου ειπή: Φίλε, ανέβα παραπάνω και κάθισε υψηλότερα εις θέσιν τιμητικότεραν. Και τότε θα σου αποδοθεί τιμή εμπρός εις σε όλους εκείνους που παρακάθηντο μαζί εις το τραπέζι. Ο εξευτελισμός δε εκείνου, που παίρνει μόνος του την πρώτην θέσιν και η τιμή εκείνου που αφήνει εις τους άλλους να του προσφέρουν την πρώτην θέσιν, θα γίνουν διότι ισχύει ο γενικός νόμος και κανών: «ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται» (δηλαδή, καθέννας που υψώνει από μόνος του τον εαυτό του θα ταπεινωθεί και καθέννας που ταπεινώνει τον εαυτό του, θα υψωθεί).

Μετά το Χριστό, όλοι οι πατέρες της Εκκλησίας, τόσο οι παλαιότεροι, όσο και οι σύγχρονοι σε μας, μίλησαν με θέρμη για την υπέρτατη αυτή αρετή, την αρετή της ταπεινοφροσύνης. Σε μια Δυτική κοινωνία του 21ου αιώνα, μια κοινωνία σαν τη δική μας, για παράδειγμα, το αγαθό της ταπεινοφροσύνης ενδύεται την έννοια της δειλίας, της ανοησίας και της κατωτερότητας. Γιατί σήμερα το «εγώ» κυριαρχεί και η υπερηφάνεια δεσπόζει. Γιατί σήμερα είναι δύσκολο να ζητήσουμε συγνώμη από το συνάνθρωπο, είναι δύσκολο να δεχτούμε στωικά μια διαφορετική άποψη, είναι αδιανόητο να αφήσουμε τα δικαιώματά μας να τα «σφετεριστεί» κάποιος άλλος. Δεν ξέρουμε να κάνουμε πίσω, δεν είμαστε ικανοί να χαμηλώσουμε τα μάτια από ντροπή, είμαστε το κέντρο του κό-

σμου. Κάνουμε το τραγικό λάθος και πιάνουμε την καλύτερη θέση σε ένα τραπέζι που σε τελική περίπτωση δεν στρώθηκε για μας, ή τουλάχιστον, όχι μόνο για εμάς...

Η ταπεινοφροσύνη, λένε οι Πατέρες της Εκκλησίας μας, είναι ένα ένδυμα με το οποίο πρέπει κανείς να «περιπτυχθεί», ώστε να μην κρυπαγήσει πνευματικά. Και μάλιστα, όχι έτσι απλά, να την ρίξει επάνω του, αλλά να την κουμπώσει καλά, σύμφωνα με την προτροπή του Αποστόλου Πέτρου: «τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε· ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσει, ταπεινοὺς δὲ δίδωσι χάριν. Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν» (Α' Πέτρ. ε' 5-7). Μας προτρέπουν στην ταπεινοφροσύνη, λέγοντας τα εξής: «Μην προσπαθείτε να αποκτήσετε αγάπη, προσευχή, νηστεία, αγρυπνία και τις άλλες αρετές. Μάταια θα κουράζεστε, διότι δε θα σας βοηθά ο Θεός επειδή σας λείπει η ταπεινώση. Και αυτό, όχι για άλλο λόγο, αλλά γιατί αν σας βοηθήσει, θα καταστραφείτε από την υπερηφάνεια. Ο Θεός μόνο την ταπεινώση ζητά από εμάς. Όλα τα άλλα είναι ο φυσικός καρπός της καλής συνεργασίας ανάμεσα στην ταπεινή διάθεση του ανθρώπου και στην των πάντων αγαθών πρόξενον Θεία Χάρη».

Ένας από τους σύγχρονους πατέρες της πίστης μας, ο Γέροντας Παΐσιος ο Αγιορείτης μιλούσε με θέρμη για την αρετή της ταπεινοφροσύνης και την ξεχώριζε πάντοτε στους λόγους του, θέτοντάς την ως θεμέλιο λίθο των λοιπών αρετών. Για τον εαυτό του συνήθιζε να λέει: «Αισθάνομαι σαν ένα κονσερβοκούτι άχρηστο, πεταμένο μέσα σε έναν σκουπιδοτενεκέ, που όμως -οικονομία Θεού- είναι στραμμένο το καπάκι του προς τον Ήλιο. Δέχεται έτσι πάνω του τις φωτεινές Του ακτίνες, με αποτέλεσμα να καθαριάζεται ολος ο Ήλιος πάνω του και να γίνεται κατά Χάριν φωτεινό».

Το πνεύμα της ταπεινοφροσύνης, διδάσκουν οι Γέροντες, πως πρέπει να χαρακτηρίζει την ολότητα της ζωής ενός χριστιανού και να διέπει όλες τις πτυχές της ύπαρξης αυτού. Πρώτα πρώτα, ταπεινοί οφείλουμε να είμαστε απέναντι στο Θεό. Ο Γέροντας Πορφύριος έψεγε συνεχώς τον εαυτό του και τον χαρακτήριζε ανάξιο της αγάπης του Θεού. «Έχω ένα συναίσθημα ότι τα πνευματικά μου αμαρτήματα είναι πάρα πολλά και παρακαλώ όσους με έχετε γνωρίσει να κάνετε προσευχή για μένα, διότι και εγώ όταν ζούσα έκανα πολύ ταπεινά προσευχή για εσάς», έλεγε όχι να πάρει ως απάντησή τις κολακείες των άλλων, αλλά γιατί

Μέγα μυστήριο Αύγουστο κάποιους τους αφυπνίζει, σαν μύγα τους οιστρηλατεί σαν σφήγγα τους κεντρίζει!

Οι διακοπές τελειώσανε περάσαμε καλά και παρηγορηθήκαμε με την ανεμελιά.

Όμως κάποιοι θυσιάσαν την καλοπέρασή τους κι ακολουθήσαν πρόθυμα την αυταπαρνήσή τους.

Και λύσαν τα προβλήματα που μας απασχολούν, για να τα βρούμε έτοιμα κεφάλαι σαν γυρνούμε.

Και παίρνουνε υπεύθυνα μεγάλες αποφάσεις με τις δικές μας τις ευχές άξιος να τις θαυμάσεις.

Πρωτότυπες, δυναμικές έζυπνα εμπνευσμένες, λυτρωτικές, χαρμόσυνες Ευροσσκευασμένες!

-Στην ανασφάλεια γενικά πρέπει να εμβολιαστούμε, γιατί είναι δύσκολοι καιροί μην τα πολυλογούμε.

-Και στην εργατικότητα μικρή προσαρμογή, για να βρει το κεφάλαιο λίγη αναψυχή.

ο Παράλογος

πραγματικά βίωσε τα λεγόμενά του. Θεωρούσε ακόμα πως και αυτή η ταπεινοφροσύνη που τον διέκρινε δεν ήταν καθόλου δικό του κατόρθωμα, αλλά δώρο δοσμένο από το Θεό. Πολύ συχνά, λοιπόν, τόνιζε στα πνευματικά του παιδιά τα εξής: «Παρακάλει το Θεό να σου στείλει την αγία ταπεινώση. Όχι αυτή που λέει, είμαι τελευταίος, είμαι τιποτένιος. Αυτή είναι σατανική ταπεινώση. Η αγία ταπεινώση είναι δώρο Θεού. Ακούς; Δώρο, χάρισμα. Όχι από δικές μας προσπάθειες. Εσύ προετοίμαζε τον εαυτό σου και ζήτα από το Θεό αυτό το άγιο δώρο. Μη λες, έχω αυτό το ελάττωμα, το προσφέρω στο Θεό. Τίποτα. Εσύ, αγωνίσου, εξουθένωσε τον εαυτό σου και τα άλλα είναι του Θεού».

Άρτεμις Χαλεπλιόγλου